

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia piątek, 19 grudnia 2025 r.

Poz. 5060

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.220.2025 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 18 grudnia 2025 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.), stwierdzam nieważność § 3 i § 4 załącznika do uchwały Nr XXVII/160/25 Rady Gminy Działdowo z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego zasady i tryb korzystania ze świetlic wiejskich na terenie Gminy Działdowo.

Uzasadnienie

Uchwałą wskazaną na wstępie, powołując jako podstawę art. 40 ust. 2 pkt 4 i art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz art. 4 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 2021 r. poz. 679 ze zm.), Rada Gminy w Działdowie z dniem 1 stycznia 2026 r. ustaliła regulamin korzystania ze świetlic wiejskich położonych na terenie Gminy Działdowo, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 2 grudnia 2025 r.

Badając legalność przedłożonego aktu, organ nadzoru stwierdził wady prawne, uzasadniające rozstrzygnięcie jak w sentencji.

Materialną podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały, stanowić mogą przepisy art. 40 ust. 2 pkt 3) i pkt 4) ustawy o samorządzie gminnym, przyznające radzie gminy kompetencje do ustanowienia zasad zarządu mieniem gminnym oraz zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, do których zaliczyć należy także świetlice wiejskie.

W orzecznictwie sądowym oraz doktrynie przyjmowane jest jednolicie, że poprzez pojęcie „zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej” należy rozumieć ogólne wytyczne, czyli reguły zachowania kierowane do osób, które przebywają na tych terenach lub w tych obiektach (tak m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt IV SA/Po 169/12, Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 29 stycznia 2014 r., sygn. akt IV SA/Wr 641/13, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 19 lipca 2011 r., sygn.: II SA/Ol 416/11, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 5 marca 2012 r., sygn.: II SA/Gl 194/12). Normy określające zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (regulaminy korzystania z obiektów i urządzeń) nie są adresowane do podmiotów zarządzających, lecz do podmiotów korzystających z owych obiektów i urządzeń. Rada gminy określając w formie aktu prawa miejscowego „zasady i tryb korzystania” powinna ustalić normy abstrakcyjne i generalne określające reguły zachowania się w obrębie obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, zasady prawidłowego ich użytkowania i korzystania z nich (tak m.in. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 6 czerwca 2017 r. sygn. akt II OSK 2529/15, LEX nr 2351683). Żadne inne przepisy, poza zasadami i trybem korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej nie mogą być (co do zasady) objęte regulacją wydaną na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym. Stosownie do art. 7 Konstytucji RP każde działanie organu władzy publicznej, a do takich zalicza się organy stanowiące gminy musi być oparte na podstawie prawa i w jego granicach. Zgodnie z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP akty prawa miejscowego są źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze działania organów, które je

ustanowiły i akty te, stosownie do art. 94 Konstytucji RP, organy samorządu terytorialnego ustanawiają na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie (tak m.in. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 9 lutego 2022 r. III OSK 4921/21).

Określenie zasad zarządu mieniem, oznacza natomiast przede wszystkim uprawnienie do ustalenia pewnych reguł, wytycznych dla organów wykonawczych w zakresie sposobu sprawowania zarządu (gospodarowania). Określenie szczegółowych obowiązków podmiotu sprawującego zarząd, należałoby pozostawić do uregulowania pomiędzy wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a podmiotem mającym wykonywać zadania związane z zarządem gminnymi obiektami użyteczności publicznej.

W treści zakwestionowanych przepisów Regulaminu postanowiono, że :

a) świetlice wiejskie bezpłatnie użyczane są na pisemny wniosek złożony do administratora świetlicy, który winien być złożony co najmniej 14 dni przed planowanym terminem użyczenia, przy czym - w szczególnie uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać skrócony (§ 3 ust. 1 i ust. 2 uchwały)

b) wniosek o bezpłatne użyczenie świetlicy powinien zawierać dane wnioskodawcy (tj. imię, nazwisko, adres zamieszkania oraz numer telefonu), wskazanie daty i godzin wnioskowanego użyczenia, wskazanie celu użyczenia i przewidywanej liczby osób korzystających ze świetlicy wiejskiej, ewentualnie - uzasadnienie skrócenia terminu, datę i podpis wnioskodawcy (§ 3 ust. 3 uchwały)

c) w przypadku złożenia więcej niż jednego wniosku o bezpłatne użyczenie świetlicy wiejskiej na dany dzień administrator świetlicy dokonuje wyboru biorącego do używania biorąc pod uwagę termin złożenia wniosku lub w szczególnych przypadkach znaczenie imprezy (spotkania) dla społeczności lokalnej (§ 3 ust. 4 uchwały)

d) świetlice wiejskie wynajmowane są na pisemny wniosek złożony do administratora świetlicy, który winien być złożony co najmniej 14 dni przed planowanym terminem najmu, przy czym – w szczególnie uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać skrócony (§ 4 ust. 1 i ust. 2 uchwały)

e) wniosek o najem świetlicy powinien zawierać dane wnioskodawcy, tj. imię, nazwisko, adres zamieszkania oraz numer telefonu, wskazanie daty i godzin wnioskowanego najmu, wskazanie celu najmu i przewidywanej liczby osób korzystających ze świetlicy wiejskiej, ewentualnie - uzasadnienie skrócenia terminu, datę i podpis wnioskodawcy (§ 4 ust. 3 uchwały)

f) w przypadku złożenia więcej niż jednego wniosku o najem świetlicy wiejskiej w tym samym terminie, administrator świetlicy dokonuje wyboru najemcy biorąc pod uwagę termin złożenia wniosku (§ 4 ust. 4 uchwały).

Stwierdzić należy, że powołane wyżej regulacje wykraczają poza ramy upoważnienia ustawowego, co oznacza, że podjęte zostały bez podstawy prawnej.

Radzie gminy nie przysługuje uprawnienie do decydowania o przebiegu procedury mającej na celu użyczenie lub wynajęcie świetlicy, ani też do rozstrzygania o obowiązkach i uprawnieniach administratora świetlicy. Przedmiotowa materia nie mieści się bowiem ani w pojęciu zasad, ani w pojęciu trybu korzystania z obiektów. Nie stanowi również ogólnych reguł, jakie rada gminy władna jest ustalić w zakresie sposobu sprawowania zarządu mieniem. Zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 25 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.), mieniem komunalnym w tym gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt (burmistrz, prezydent miasta) i to do kompetencji tego organu należy ustalenie kwestii stanowiących przedmiot niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego.

Mając na uwadze powyższe, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

wz. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Mateusz Szauer
I Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski